

Ενημερωτικό δελτίο σχετικά με το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας, που εγκρίθηκε επίσημα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 11 Δεκεμβρίου 2015 και τροποποιήθηκε για τελευταία φορά στις 16 Δεκεμβρίου 2017, σκιαγραφεί τις προτεραιότητες της Ελλάδας για την αξιοποίηση δημοσίων κονδυλίων ύψους 5,7 δισ. EUR που είναι διαθέσιμα για την περίοδο 2014-2020 (4,7 δισ. EUR από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και 1 δισ. EUR από εθνική συγχρηματοδότηση).

Το ελληνικό ΠΑΑ επικεντρώνεται κυρίως στην ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στη διατήρηση και την ενίσχυση των οικοσυστημάτων, καθώς και στην προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές. Θα διατεθεί στήριξη στους γεωργούς για να καλυφθεί ποσοστό 19,20 % των ελληνικών γεωργικών εκτάσεων βάσει συμβάσεων για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, 18,72 % για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων και 25,38 % για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους. Θα παρασχεθεί επενδυτική στήριξη για αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμό σε 6 300 γεωργικές εκμεταλλεύσεις, ενώ 23 900 νέοι γεωργοί θα λάβουν ενίσχυση εκκίνησης. Επιπρόσθετα, 6 900 γεωργικές εκμεταλλεύσεις θα λάβουν στήριξη για συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας, σε τοπικές αγορές, καθώς και για την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού, ενώ περίπου 600 επιχειρήσεις γεωργικών τροφίμων θα λάβουν στήριξη για επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Η στήριξη δραστηριοτήτων στους τομείς της γνώσης και της καινοτομίας καταλαμβάνει ποσοστό περίπου 5 % της προβλεπόμενης δημόσιας δαπάνης και το πρόγραμμα θα δημιουργήσει 71 268 θέσεις κατάρτισης για γεωργούς και λοιπές αγροτικές επιχειρήσεις. Το ΠΑΑ θα στηρίξει επίσης την τοπική ανάπτυξη μέσω ομάδων τοπικής δράσης της πρωτοβουλίας LEADER, καλύπτοντας σχεδόν το ήμισυ του αγροτικού πληθυσμού της χώρας και θα βελτιώσει την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες για το 10 % περίπου του αγροτικού πληθυσμού, μεταξύ των οποίων σε υποδομές τεχνολογίας των πληροφοριών (π.χ. ευρυζωνικό διαδίκτυο).

Η στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης είναι ο 2ος πυλώνας της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, με τη χορήγηση στα κράτη μέλη ενωσιακών χρηματοδοτικών κονδυλίων, των οποίων η διαχείριση πραγματοποιείται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο πολυετών, συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Για το σύνολο των 28 κρατών μελών, προβλέπονται συνολικά 118 προγράμματα. Ο κανονισμός για την αγροτική ανάπτυξη σχετικά με την περίοδο 2014-2020 αφορά έξι προτεραιότητες στον οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό τομέα και τα προγράμματα περιέχουν σαφείς στόχους οι οποίοι περιγράφουν τα προς επίτευξη αποτελέσματα. Επιπλέον, για τη βελτίωση του συντονισμού των δράσεων και τη μεγιστοποίηση των συνεργιών με τα άλλα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), συνήφθη συμφωνία εταιρικής σχέσης με κάθε κράτος μέλος στην οποία υπογραμμίζεται η γενική στρατηγική του για τις διαρθρωτικές επενδύσεις που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ.

Το παρόν έγγραφο παρέχει συνοπτική επισκόπηση του τρόπου με τον οποίο το ΠΑΑ θα χειριστεί τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που αντιμετωπίζει η Ελλάδα. Στον πίνακα του

παραρτήματος παρουσιάζονται οι προτεραιότητες και οι τομείς εστίασης με τους ειδικούς στόχους τους και τα διαθέσιμα κονδύλια που τους αντιστοιχούν.

1. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΥΡΙΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η Ελλάδα θα υλοποιήσει ένα ενιαίο εθνικό πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης. Η χώρα καλύπτει έκταση 131 621 km², εκ των οποίων το 82,2 % είναι αγροτικές εκτάσεις, όπου ζει το 44,1 % του πληθυσμού. Πάνω από τις μισές από τις 723 010 γεωργικές εκμεταλλεύσεις της χώρας έχουν μέγεθος μικρότερο από 2 εκτάρια, ενώ τα μικρά και κατακερματισμένα αγροτεμάχια αποτελούν ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά της ελληνικής γεωργίας. Η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Μόλις το 12,6 % των υπευθύνων γεωργικών εκμεταλλεύσεων είναι ηλικίας κάτω των 35 ετών και μόνο το 3,5 % του συνόλου των υπευθύνων γεωργικών εκμεταλλεύσεων έχει λάβει γεωργική κατάρτιση. Ο δείκτης που μετρά το βιοτικό επίπεδο των γεωργών ανέρχεται στο 64,4 % του βιοτικού επιπέδου των ατόμων που απασχολούνται σε άλλους τομείς.

Το μερίδιο της γεωργίας στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της χώρας (2013) είναι 3,7 %. Από πλευράς απασχόλησης, η γεωργία αντιπροσωπεύει το 13,2 % και ο τομέας γεωργικών τροφίμων το 3,3 % του συνόλου. Η οικονομική βαρύτητα του εν λόγω τομέα είναι σημαντική και, κατά συνέπεια, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς του με την άμβλυση των διαρθρωτικών, περιβαλλοντικών και κλιματικών περιορισμών που αντιμετωπίζει παραμένει βασική πρόκληση.

Οι περιοχές με φυσικούς περιορισμούς αντιπροσωπεύουν το 78,1 % της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (ΧΓΕ), το 53,9 % των οποίων είναι ορεινές περιοχές. Τα δάση καλύπτουν το 50% της συνολικής χερσαίας έκτασης της χώρας και οι βιολογικές καλλιέργειες καλύπτουν το 3,8 % της ΧΓΕ. Οι αρδευόμενες εκτάσεις αντιπροσωπεύουν το 19,8 % της ΧΓΕ και το 86 % του ύδατος στην Ελλάδα καταναλώνεται από τη γεωργία, συχνά με σημαντικές απώλειες ύδατος. Ο δείκτης ανεργίας της Ελλάδας ανέρχεται στο 27,3 % (2013), ποσοστό που υπερβαίνει τον μέσο όρο της ΕΕ.

2. Ο ΤΡΟΠΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΤΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΑΥΤΕΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΠΑΑ

Για την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων προκλήσεων, το ελληνικό ΠΑΑ θα χρηματοδοτήσει δράσεις στο πλαίσιο και των έξι προτεραιοτήτων της αγροτικής ανάπτυξης, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα και στη βιώσιμη διαχείριση των δασών, καθώς και στην αποκατάσταση, τη διατήρηση και την ενίσχυση των οικοσυστημάτων που σχετίζονται με τη γεωργία και τη δασοκομία. Παρακάτω παρουσιάζονται εν συντομία τα σημεία στα οποία επικεντρώνεται κάθε προτεραιότητα.

Μεταφορά γνώσεων και καινοτομία στη γεωργία, στη δασοκομία και στις αγροτικές περιοχές

Στο πλαίσιο αυτής της προτεραιότητας, το ελληνικό ΠΑΑ αποσκοπεί στη στήριξη 350 έργων συνεργασίας, μεταξύ των οποίων έργα στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας, καθώς και στην ενίσχυση της ανάπτυξης εταιρικών σχέσεων στο πλαίσιο της αλυσίδας εφοδιασμού του τομέα γεωργικών ειδών διατροφής. Θα καταστούν διαθέσιμες περίπου 71 268 θέσεις κατάρτισης για την ενίσχυση της μεταφοράς γνώσεων στους τομείς της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, των καινοτόμων τεχνολογιών και της έρευνας, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η πρακτική εφαρμογή των εν λόγω γνώσεων σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και σε δάση.

Ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών

Περίπου 23 900 γεωργικές εκμεταλλεύσεις στην Ελλάδα θα επωφεληθούν από τη στήριξη του προγράμματος επιχειρηματικής ανάπτυξης για νέους γεωργούς, ενώ περίπου 6 300 γεωργικές εκμεταλλεύσεις θα επωφεληθούν από τη στήριξη για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεών τους. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι νέοι γεωργοί θα

επωφεληθούν επίσης από προγράμματα κατάρτισης και από ένα υψηλότερο ποσοστό στήριξης για τις επενδύσεις τους, στο πλαίσιο των αντίστοιχων μέτρων του προγράμματος.

Οργάνωση της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής μεταχείρισης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία

6900 γεωργικές εκμεταλλεύσεις θα λάβουν στήριξη για τη δημιουργία βραχέων αλυσίδων εφοδιασμού, την ανάπτυξη των τοπικών αγορών και τη δρομολόγηση προωθητικών ενεργειών, ενώ 600 επιχειρήσεις γεωργικών τροφίμων θα λάβουν στήριξη για επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας.

Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία

Η Ελλάδα αποσκοπεί να θέσει υπό καθεστώς σύμβασης το 19,2 % των γεωργικών εκτάσεων της για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, το 18,72 % για τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων και το 25,38 % για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους. Τα μέτρα για τη στήριξη του γεωργοδασοκομικού συστήματος και της δάσωσης έχουν ως στόχο να υπαχθεί ένα μικρό ποσοστό της δασικής έκτασης της Ελλάδας σε συμβάσεις διαχείρισης.

Αποδοτικότητα των πόρων και κλίμα

Η συγκεκριμένη προτεραιότητα αποσκοπεί στη στήριξη μιας πιο αποδοτικής χρήσης των φυσικών πόρων, ιδίως του ύδατος, καθώς και στην ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Ελλάδα. Σχεδόν το 5 % των αρδευόμενων εκτάσεων θα συμβάλει στη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης του ύδατος μέσω δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε αρδευτικές υποδομές. Αναμένεται ότι περίπου 51 000 εκτάρια αρδευόμενης γης θα ενταχθούν στο μέλλον σε πιο αποδοτικά αρδευτικά συστήματα. Η εν λόγω στήριξη σε συνδυασμό με άλλα μέτρα, όπως επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού, δραστηριότητες μεταφοράς γνώσεων και συμβουλευτικές υπηρεσίες, αναμένεται να βελτιώσει την αποδοτική χρήση των υδάτων και να μειώσει το μερίδιο της γεωργίας στη συνολική κατανάλωση ύδατος.

Κοινωνική ένταξη και τοπική ανάπτυξη σε αγροτικές περιοχές

Το ήμισυ σχεδόν του αγροτικού πληθυσμού της Ελλάδας αναμένεται να καλυφθεί από στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, ενώ το 10 % περίπου του αγροτικού πληθυσμού θα επωφεληθεί από βελτιωμένες υπηρεσίες και υποδομές ΤΠΕ. Οι δράσεις μέσω της πρωτοβουλίας LEADER έχουν ως στόχο τη δημιουργία 2 000 νέων θέσεων εργασίας. Επιπλέον, περίπου 3 140 δικαιούχοι θα λάβουν στήριξη για επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες σε αγροτικές περιοχές, γεγονός που θα συμβάλει στη δημιουργία 2 860 θέσεων εργασίας.

Τα έξι **σημαντικότερα μέτρα του ΠΑΑ** από άποψη προϋπολογισμού (συνολική δημόσια συνεισφορά) είναι τα εξής:

- Ποσό 1 423 εκατ. EUR διατίθεται για επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού
- Ποσό 1 064 εκατ. EUR διατίθεται σε περιοχές με φυσικούς ή άλλους ειδικούς περιορισμούς
- Ποσό 747 εκατ. EUR διατίθεται σε βιολογικές καλλιέργειες
- Ποσό 475 εκατ. EUR διατίθεται σε γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα
- Ποσό 445 εκατ. EUR διατίθεται για τη στήριξη της τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο του LEADER / της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

- Ποσό 422 εκατ. EUR διατίθεται για την ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων

Παράρτημα: Ενδεικτική δημόσια στήριξη για το πρόγραμμα αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας

Στόχος	Μέτρο	Συνολική δημόσια δαπάνη σε EUR	%
Προτεραιότητα 1: Μεταφορά γνώσεων και καινοτομία στη γεωργία, στη δασοκομία και στις αγροτικές περιοχές¹			
1A - Καινοτομία, συνεργασία, γνώση 4,58 % των δαπανών ΠΑΑ	M01 – Μεταφορά γνώσεων		
	M02 – Συμβουλευτικές υπηρεσίες		
	M16 – Συνεργασία		
1B – Έρευνα και καινοτομία 350 έργα συνεργασίας	M16 – Συνεργασία		
1C – Διά βίου μάθηση και επαγγελματική κατάρτιση κατάρτιση 71 268 συμμετεχόντων	M01 – Μεταφορά γνώσεων		
Προτεραιότητα 2: Ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και προώθηση των καινοτόμων γεωργικών τεχνολογιών και της βιώσιμης διαχείρισης των δασών		863.433.393	
2A - Αποδοτικότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων 0,87 % των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ 6 300 γεωργικές εκμεταλλεύσεις λαμβάνουν στήριξη για επενδύσεις για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό	M01 – Μεταφορά γνώσεων	20.292.986	0,36 %
	M02 – Συμβουλευτικές υπηρεσίες	13.106.438	0,23 %
	M04 – Επενδύσεις	483.964.634	8,55 %
	M06 – Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	30.468.373	0,54 %
	M16 – Συνεργασία	11.119.444	0,20 %
2B - Νέοι γεωργοί Ποσοστό 3,31 % των γεωργικών εκμεταλλεύσεων με στήριξη στο πλαίσιο του ΠΑΑ για νέους γεωργούς 23 900 γεωργικές εκμεταλλεύσεις λαμβάνουν στήριξη για σχέδια ανάπτυξης επιχειρήσεων για νέους γεωργούς	M06 – Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	304.481.518	5,38 %
Προτεραιότητα 3: Προώθηση της οργάνωσης της αλυσίδας τροφίμων, περιλαμβανομένης της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων, της καλής μεταχείρισης των ζώων και της διαχείρισης κινδύνων στη γεωργία		399.001.310	
3A - Ανταγωνιστικότητα των παραγωγών 6 900 (1,32 %) γεωργικές εκμεταλλεύσεις λαμβάνουν στήριξη για τη συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας, τοπικές αγορές και βραχείες αλυσίδες	M01 – Μεταφορά γνώσεων	833.958	0,01 %
	M03 – Συστήματα ποιότητας	47.127.313	0,83 %
	M04 – Επενδύσεις	235.124.490	4,15 %
	M09 – Ομάδες/οργανώσεις παραγωγών	27.798.611	0,49 %

¹ Δεν υπάρχει δημοσιονομική κατανομή για την προτεραιότητα 1, δεδομένου ότι οι δαπάνες που διατίθενται κατανομούνται στους αντίστοιχους τομείς εστίασης που αφορούν.

εφοδιασμού	M14 - Καλή μεταχείριση των ζώων	13.175.610	0,23 %
600 επιχειρήσεις γεωργικών τροφίμων λαμβάνουν στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση και στην εμπορία γεωργικών προϊόντων	M16 - Συνεργασία	22.238.889	0,39 %
3B - Διαχείριση κινδύνων	M05 - Αποκατάσταση του γεωργικού δυναμικού	52.702.439	0,93 %
1 500 (0,21 %) γεωργικές εκμεταλλεύσεις συμμετέχουν σε συστήματα διαχείρισης κινδύνων			
Προτεραιότητα 4: Αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων που συνδέονται με τη γεωργία και τη δασοκομία²		2.426.391.989	
4A - Βιοποικιλότητα, ΥΦΑ και τοπία	M01 - Μεταφορά γνώσεων	15.845.208	0,28 %
Ποσοστό 19,20 % της ΧΓΕ στο πλαίσιο σύμβασης	M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες	112.167.259	1,98 %
Ποσοστό 0,10 % των δασικών εκτάσεων στο πλαίσιο σύμβασης	M04 - Επενδύσεις	13.107.333	0,23 %
	M07 - Βασικές υπηρεσίες	984.793	0,02 %
4B - Διαχείριση των υδάτων	M08 - Δάση	159.823.843	2,82 %
Ποσοστό 18,72 % της ΧΓΕ στο πλαίσιο σύμβασης	M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα	434.855.978	7,68 %
Ποσοστό 0,04 % των δασικών εκτάσεων στο πλαίσιο σύμβασης	M11 - Βιολογικές καλλιέργειες	595.803.408	10,52 %
	M12 - NAT 2000 και ΟΠΥ	9.151.972	0,16 %
4C - Διαχείριση του εδάφους	M13 - ΠΦΠ	1.063.525.251	18,78 %
Ποσοστό 25,38 % της ΧΓΕ στο πλαίσιο σύμβασης	M16 - Συνεργασία	21.126.944	0,37 %
Ποσοστό 0,84 % των δασικών εκτάσεων στο πλαίσιο σύμβασης			
55 000 εκτάρια καλύπτονται από ενέργειες αποκατάστασης έπειτα από δασικές ζημιές			
Προτεραιότητα 5: προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων και στήριξη της στροφής προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ανθεκτική στην κλιματική αλλαγή στους τομείς της γεωργίας, των τροφίμων και της δασοκομίας²		1.023.979.558	
5A - Αποδοτική χρήση του ύδατος	M01 - Μεταφορά γνώσεων	9.451.528	0,17 %
παροχή στήριξης σε 51 000 (4,97 %) εκτάρια αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα	M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες	3.557.415	0,06 %
	M04 - Επενδύσεις	603.931.288	10,66 %
	M16 - Συνεργασία	8.895.556	0,16 %
5B - Ενεργειακή απόδοση	M04 - Επενδύσεις	12.272.216	0,22 %
Συνολικές επενδύσεις ύψους 27 271 590, 67 EUR για ενεργειακή απόδοση			
5C - Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	M01 - Μεταφορά γνώσεων	555.972	0,01 %
	M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες	322.803	0,01 %

² Οι δαπάνες στο πλαίσιο της προτεραιότητας 4 είναι προγραμματισμένες για το σύνολο της προτεραιότητας και όχι για επιμέρους τομείς εστίασης

Συνολικές επενδύσεις ύψους 73 951 375, 52 EUR στην παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	M04 - Επενδύσεις	29.325.436	0,52 %
	M08 - Δάση	3.952.683	0,07 %
	M16 - Συνεργασία	5.559.722	0,10 %
5D - Μείωση αερίων του θερμοκηπίου και NH3 0,01 % ΜΖΚ στο πλαίσιο σύμβασης Ποσοστό 12.35 % της ΧΓΕ στο πλαίσιο σύμβασης	M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες	658.780	0,01 %
	M04 - Επενδύσεις	1.219.229	0,02 %
	M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα	26.467.992	0,47 %
	M11 - Βιολογικές καλλιέργειες	151.399.408	2,67 %
	M16 - Συνεργασία	1.667.917	0,03 %
5E - Διατήρηση/παγίδευση του άνθρακα 1,32 % ΧΓΕ και δασικές εκτάσεις υπό σύμβαση 45 000 εκτάρια καλύπτονται για την πρόληψη δασικών ζημιών	M01 - Μεταφορά γνώσεων	555.972	0,01 %
	M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες	1.419.672	0,03 %
	M04 - Επενδύσεις	31.119.536	0,55 %
	M08 - Δάση	111.184.798	1,96 %
	M10 - Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα	13.233.996	0,23 %
	M16 - Συνεργασία	7.227.639	0,13 %
Προτεραιότητα 6: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, της μείωσης της φτώχειας και της οικονομικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές		673.376.049	
6A - Διαφοροποίηση, ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας 3 140 εκμεταλλεύσεις λαμβάνουν ενίσχυση εκκίνησης / στήριξη για επενδύσεις σε μη γεωργικές δραστηριότητες σε αγροτικές περιοχές Δημιουργήθηκαν 2 860 θέσεις εργασίας	M06 - Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	87.123.001	1,54 %
6B - Τοπική ανάπτυξη 46,44 % του αγροτικού πληθυσμού εντάσσεται σε στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης 75 000 (1,24 %) άτομα στις αγροτικές περιοχές με βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές Δημιουργήθηκαν 2 000 θέσεις εργασίας (μέσω της πρωτοβουλίας LEADER)	M04 - Επενδύσεις	12.949.970	0,23 %
	M07 - Βασικές υπηρεσίες	31.144.773	0,55 %
	M08 - Δάση	13.175.610	0,23 %
	M19 - LEADER και ΤΑΠΤΚ	445.079.842	7,86 %
6C - ΤΠΕ Το 9,95 % του πληθυσμού με βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές (ΤΠΕ)	M01 - Μεταφορά γνώσεων	2.501.875	0,04 %
	M02 - Συμβουλευτικές υπηρεσίες	523.730	0,01 %
	M07 - Βασικές υπηρεσίες	80.877.248	1,43 %
M 113 (μέτρο που έχει διακοπεί)		217.116.153	3,83 %
Τεχνική Βοήθεια (TB)		59.680.115	1,05 %
Συνολική δημόσια δαπάνη σε EUR		5.662.978.567	100,00 %